VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Tik vieningan būrin susibūrę ir dirbda nam ir tam pačiam tikslui, mes susilaksime našaus da aisių ir būsime naudingi tautai.

LII. METAI. 207 (499) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, N. Y. KETVIRTADIENIS, 1938 M. RUGSĖJO-SEPTEMBER 8 D. KAINA 3 CENTAI

-216-

BROOKLYN PUBLIC LIBRARY SEP 9 1938 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 470 Fifth Ave.

ŠIANDIEN

Mūsų visų garbės Diena
Stovyklos jaunimui
Viskas skautams
Reikia 41-no tūkstančio

VYT. ŠIRVYDAS

Rugsėjos 10-ta, 1939 metais, bus **kvotimų diena** mūsų Amerikos chorams ir jų vedėjams. Tą dieną New Yorko Pasaulinėj Parodoj ruošiama Lietuvių Diena ir tūkstančiai lietuvių, tūkstančiai amerikonų, šimtai laikraščių reporterių klausys ir žiūrės, ką lietuviai, kurie sudaro pusę nuošimčio Amerikos gyventojų, dainos mene yra pasiekę.

Tai svarbi ir rimta diena, kuriai **visi** mūsų chorų nariai ir jų vadai privalo jau šiandien ruoštis. Yra chorų (kaip Chicagos Birutė, Miko Petrausko įkurta ir dabar Byanskio vedama), kurie švenčia 30 metų savo gyvavimo sukaktį.

Chorų nariai ir vadai! Pirmoji milžiniška Amerikos Lietuvių Dainos diena privalo pavykti! **Tai jūsų ir mūsų garbės dalykas.**

Stovykla yra žodis, kuris diktatūrų šalyse tik baimę ir pasipiktinimą žmonėse kelia. Bet Amerikoje "camp" (stovykla) primena gražų vasaros metą, laukus, miškus, tyrą orą, atostogas, meškeriojimą, medžiojimą ir daugelį kitų malonių dalykų.

Lietuviuose šis sąjudis, deja, nėra tiek įsigyvenęs, kiek amerikonuose. Tačiau, pradžia jau padaryta ir ją padarė mūsų kunigai. Brooklyno kunigai įrengė stovyklą berniukams ne toli New Yorko, o Garsas aprašo Maryville stovyklą Pennsylvania valstybėje (berniukams ir mergaitėms).

Stovyklos duoda progos mūsų priaugančiam jaunimui pagyventi tyru oru, organizuotais žaidimais ir draugiškumu. Maryville stovykloje vaikučiai buvo palavinti lietuvių liaudies šokių, dainų ir kalbos. Sakoma, net keli svetimtaučių vaikai tų dalykų pramokę!

Tėvynės redaktorius nori įjudinti SLA organizacijoje skautų sąjudį (iki šiam laikui tik Baltimorėje, regis, dr. Bukšnio ir Želvio rūpesčiu, gyvuoja lietuvių skautų draugovė). Buvęs VIENYBĖS redaktorius, kapitonas Jurgėla, vadovavęs skautų organizacijoms Lietuvoje, taip pat, nešiojasi planais ta kryptimi.

Skautai paprastai, vasarą turi savo stovyklas. Ir, mūsų manymu, visuomenė privalėtų atkreipti didelį ir nevilkintiną dėmesį sąjudžiui kurti stovyklas mūsų jaunimui. Tai būtų žygis ne tik mūsų jaunimo svei katai ir auklėjimui, bet ir lietuvybės palaikymui. Čia plati dirva ypatingai mūsų čia gimusiam jaunimui, kuris aiškiai supranta, kas stovykla yra ir ką ji duoda.

Kairiųjų susivienijimas, LDS savo seime, padarė pagrindinę permainą, kurią jų laikraščiai teisingai vadina "svarbia." Centro valdyba nutarė rinkti referendumo keliu ir seimui palikti ją užtvirtinti. Tokiu būdu, nariams duodama demokratinis ginklas savo valią pareikšti.

Narių gera valia susivienijimo vadams būtina, nes pašalpų fondui valdžios įstaigos pataria kokiu nors būdu įsigyti $41,267.71, nes tik tada tapsiąs tvirtas ir tvarkoje. O 41 tūkstantį dolerių paimti, tai ne kepurė pakelti.

—Vilnijoj norėta leisti savaitinį jaunimui laikraštį "Jaunimo Banga," tačiau lenkai nedavė leidimo.

JAPONAI TIKISI PAIMTI HANKOW Į TRIS SAVAITES

SHANGHAJUS. — Eina gandai, kurie prasidėjo pačioje Japonijose vyriausybėje, kad japonų karo vadovybė tikisi paimti Hankow miestą trijų savaičių bėgyje.

Vyriausias japonų kariuomenės štabas praneša, kad jie yra įsitikinę kariuomenės persvara abiejuose Yangtze upės krantuose ir Hankow miesto paėmimas trijų savaičių bėgyje yra ne abejotinas. Jie tikisi paimti Hankow ir be laivyno pagelbos, kuris iki šiol palaikė glaudų kontaktą su sausumos kariuomene.

Iki šiol japonų kariuomenė, kuri buvo trumpam laikui sustabdyta Yangtze upės fronte, praneša, savo naujus laimėjimus visame šios upės fronte. Paskutinės savaitės mūšiuose, japonų pranešimu, 10,000 kiniečių buvo užmušta. Tai buvo žiauriausias mūšis nuo to laiko, kada pereitą rudenį japonai puolė Shanghajų. Nuo Shanghajaus užėmimo praslinko jau veik dešimts mėnesių.

Šiomis dienomis japonai pradėjo stiprią ofensyvą. Į puolimus jie įtraukė visas kariuomenės dalis. Septynios japonų aviacijos eskadrilės nuskrido į Lushan kalnus, į pietus nuo Kiukiang, kur jos apmėtė bombomis kiniečių apkasus paliai Nanchang geležinkelį. Nanchango mieste japonų orlaiviai padarė daug nuostolių sugriaudami pastatus ir sunaikindami susisiekimo priemones.

Šiauriniame kiniečių fronte, kiniečiai praneša, kad jų partizanų būriai įsiveržė į Kaifengą, Lung-hai geležinkelių centrą ir padarė didelių nuostolių japonams. Kitas kiniečių partizanų būrys, pietinėje Shansi provincijojs dalyje išsprogdino japonų karo traukinį, užmušdamas apie šimtą japonų kareivių ir jų viršininkų.

Japonai tikėdamiesi paimti Hankow miestą į tris savaites, išsiuntinėjo visų didžiųjų valstybių konsulatams pranešimus, kuriuose nurodo, kad, kada japonai užims miestą, prie kokių sąlygų jie paliks tarptautinį kvartalą neliestą. Viso japonai patiekia šešias sąlygas, kurias tarptautinis kvartalas turi išpildyti, neįsileisdamas japonų kareivių ar jų viršininkų į kvartalo ribas ir kad jie pasižada atakuoti kiniečių kariuomenės dalis tik 1,000 metrų atstume nuo kvartalo ribų.

Pranešimuose pažymėta, kad jeigu tarptautinis kvartalas nesilaikys šių taisyklių, tai japonai, sako, nejausią jokios atsakomybės už vėlesnias pasekmes ir už įvykius užimant Hankow miestą.

JAU UŽIMA "RYTO" DRAUGIJOS TURTĄ

Švenčionių "Ryto" švietimo draugiją uždarius, tos draugijos esančiais Švenčionyse namais "rūpinosi" draugijai paskirtojo kuratoriaus sekretorius Kievlič, kuris visą žiemą "Ryto" draugijos namuose leisdavo rengti įvairius pokylius ir šokius. Dėl to kartais per visas naktis pasigėrusieji neduodavo ramumo gyventojams. Kai kurie net vietos lenkai tuo piktinosi ir prašė, kad storasta uždraustų trukdyti viešą ramumą.

Dabar, kaip praneša Aidas, "Ryto" draugijos namus pradėjo apžiūrinėti įvairios komisijos. Laikraštis sako, jog tekę girdėti, kad visus "Ryto" draugijos namus lenkų administracija užims vietos valstybinės lenkų gimnazijos reikalams. Vienuose namuose, esą, būsianti įrengta valdžios pradžios mokykla, o kituose namuose būsią įtaisyti tos gimnazijos mokiniams bendrabučiai.

"Ryto" draugijos valdyba, dėl šios draugijos uždarymo, bylą šiomis dienomis perdavė peržiūrėti aukščiausiam tribunolui Varšuvoje.

SUKILĖLIAI SAKOSI PASIEKĘ LAIMĖJIMŲ

HENDAYE. — Ispanijos sukilėlių kariuomenės vyriausias štabas praneša, kad jie pasiekė naujų laimėjimų Ebro fronte. Jie praneša, kad užėmę svarbias pozicijas Gandesa dalyje, Ebro fronte, perskeldami lojalistų linijas.

Sukilėliai sakosi didžiausia teritorijos dalis ir geriausias jų laimėjimas buvo Gandesa-Mora de Ebro vieškelio zonoje. Užimtasis vieškelis yra geriausią štabą, žemutinėje Kariasusią štabą, žemutinėje Katalonijoje, priešingu Ebro upės pakraščiu.

Šis mūšis, kuris jiems davė mažą laimėjimą, buvo surengtas generolo Franko mažame maštabe, kad įsitikinti ar kariuomenė turi užtektinai pajėgumo didžiajam mūšiui, kurį jis rengia netrukus.

Minnesota sveikino Rooseveltą

HYDE PARKAS. — Minessotos gubernatorius Bensonas praneša prezidentui Rooseveitui, kad visos žiemių-vakarų valstybės sveikina jį už jo pasakytą kalbą apie "liberalus." Gubernatorius Bensonas pasakė, kad prezidentas dar niekuomet nebuvo tiek populiarus tose valstybėse. Kiekvienas tų valstybių ūkininkas tik ir tekalba apie šią kalbą ir mini Roosevelto vardą.

—Lenkams uždarius Vilniaus lietuvių draugijas, buvo uždarytos ir tų draugijų laikomos skaityklos ir bibliotekos. Dabar Vilniuje neliko nė vienos lietuviškos skaityklos ir bibliotekos.

KARIUOMENĖ PERĖMĖ KONTROLĘ MARSELYJE

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė įsakė kariuomenei perimti Marselio uostą savo žinion. Kariuomenei įsakyta perimti visą susisiekimo kontrolę su šiaurine Afrika, iš kur Prancūzija, reikalui esant, gabenasi kariuomenę ir karo medžiagą.

Kariuomenei įsakymas perimti Marselio uostą savo kontrolėn buvo padarytas tikslu užgniaužti uosto darbininkuose streiką. Premierui Eduard Daladierui įsakius uosto darbininkams dirbti ir sekmadieniais, jie pasirengė streikuoti, nes sekmadienio darbas neįeina į jų turimą 40 valandų darbo savaitės programą Todėl vyriausybei kito išėjimo nebuvo kaip tik įsakyti kariuomenei perimti kontrolę savo rankosna, nes jeigu iškiltų karas Čekoslovakijos su Vokietija, nėra abejonės, kad Prancūzijai tektų į jį įsimaišyti, o įsimaišius jai reikalingas nuolatinis užtikrintas susisiekimas su šiaurine Afrika.

Dar nėra žinoma, ar uosto darbininkai bus kariuomenės suorganizuoti ir ar jiems bus įsakyta dirbti kariuomenės įsakymu, bet viena yra žinoma, kad išleistasis įsakymas suteikia premierui Eduardui Daladierui šią teisę.

Sulaikė penkis lėktuvus norinčius pasislėpti

PERPIGNAMAS. — Perspėjimo šūviai paleisti iš prancūzų priešlėktuvinių pabūklų, sulaikė penkis sukilėlių lėktuvus, kurie norėdami išvengti jiems surengtos lojalistų "pirties," norėjo pasislėpti Prancūzijoje.

Penki sukilėlių lėktuvai išmetė didelį kiekį bombų ant Puerto de la Selvia uosto, kur tuo metu stovėjo keletas laivų atvežusių maisto civiliams gyventojams, jie rengėsi grįšti atgal. Bemėtydami bombas jie nusileido per žemai, tuo pasinaudodai lojalistai pradėjo juos apšaudyti iš priešlėktuvinių pabūklų, kurių norėdami išvengti sukilėlių lėktuvai pasuko Prancūzijos link.

Kaip tik sukilėlių lėktuvai perskrido Prancūzijos sieną, prie Vendres uosto, jų priešlėktuvinės patrankos pradėjo juos apšaudyti ir privertė juos grįšti atgal.

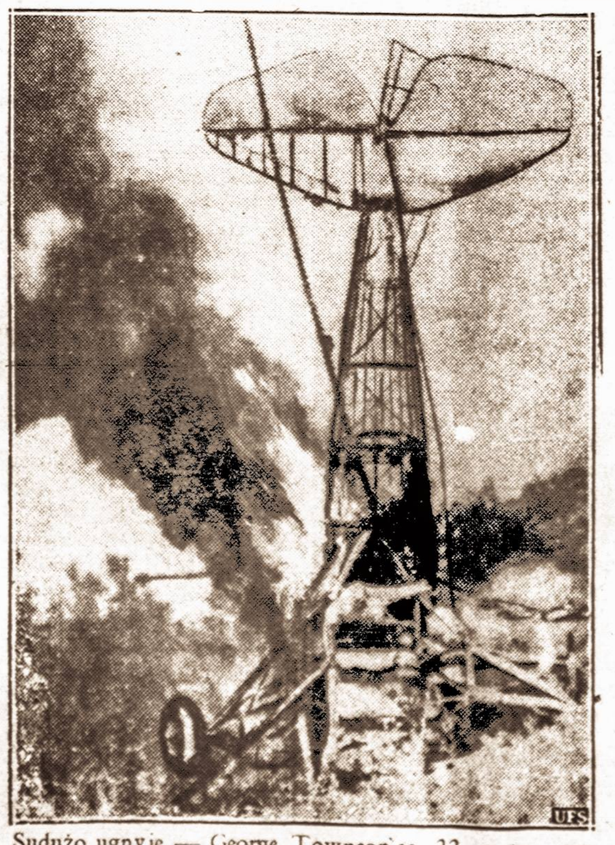

Sudužo ugnyje — George Townson'as 22 metų amžiaus jaunuolis iš Philadelphijos, kuris nukrito su savo autozyru ir sudužo. Sudužęs lėktuvas užsidegė ir jaunasis George stebuklingai išsigelbėjo iš mirties.

ŠIANDIEN LIETUVA IŠKILMINGAI ŠVENČIA TAUTOS ŠVENTĘ

Antanas Smetona, Lietuvos Respublikos prezidentas

Visa Lietuvos visuomenė dalyvauja Tautos Šventės iškilmėse rugsėjo 8 d. Dalyvaukime ir mes, Amerikos lietuviai, tose iškilmėse bent savo dvasios sparnais į Lietuvą nuskridę. Dvidešimtaisiais Lietuvos nepriklausomo gyvenimo metais Tautos Šventės giedroje pasidžiaugkime Lietuvos laimėjimais visose gyvenimo srityse ir palinkėkime savo senąjai Tėvynei laimingos ateities. Linkime Lietuvos vaikams eiti pažangos, šviesos ir tiesos keliais į laimingą gyvenimą ir šviesią ateiti!

NĖ ŽODŽIO APIE ČEKOSLOVAKIJĄ

NIURENBERGAS. — Vokietijos kancleris Adolfas Hitleris atidarydamas nacių partijos didįjį suvažiavimą Nuirenberge, savo atidarymo kalboje nė vienu žodžiu neprisiminė apie Čekoslovakiją. Taippat Vokietijos spaudos biuro viršininkas dr. Otto Dietrich, kuris pasakė kalbą pasaulio spaudos atstovams nekalbėjo apie dabartinę Čekoslovakijos situaciia.

Spėjama, kad Hitleris rytoj kalbėdamas apie pereitų metu Vokietijos nacių nuveiktus darbus ir apie ateities darbus, atidengs savo kortas. Pirmosios dienos kalbose visą laiką buvo minima, kad Vokietija nori ir trokšta palaikyti taiką Europoje. Šis jų šūkis bus kartojamas visą suvažiavimo laiką.

Vėliaus propagandos ministeris kalbėdamas pasakė, kad —kiekvienas, kuris laukia kokio nors staigaus pranešimo ar išsišokimo rytojaus kalbose, apsiriks.

Dar niekuomet Vokietijos nacių partijos suvažiavimai nebuvo taip skaitlingai lankomi svetimų valstybių diplomatų, kaip šis. Šiame suvažiavime pirmą kartą dalyvauja ir Amerikos ambasadorius. Anksčiau Ameriką suvažiavime atstovaudavo ministerijos valdininkai, bet šiais metais atstovauja pats ambasadorius. Tik Rusijos ir Vatikano atstovai atsisakė dalyvauti suvažiavime.

Nacių partijos vadai pareiškė, jeigu Hitleris ką nors minės apie Čekoslovakijos ir sudetų vokiečių ginčus, tai bus paskutinę suvažiavimo dieną, t. y. rugsėjo mėn. 12 naktį, prieš uždarant suvažiavimą.

HITLERIS NESIBIJO BLOKADOS

NIURENBERGAS. — Hitleris vakar kalbėdamas Niurenberge vvkstančiam nacių partijos suvažiavime pasakė viešai, kad be reikalo pasaulis grasina Vokietijai maisto produktų blokada. Jis pareiškė, kad Vokietija jau kuris laikas, kaip turi pasiruošus gerą maisto ir ginklu bei geležies atsarga.

Toliau Hitleris kalbėdamas apie blokada pasakė, kad Vokietija norėdama būti nepriklausoma nuo kitų valstybių jau seniai rengėsi apsisaugoti nuo kada nors galimos blokados. Jis pasakė, kad jam tautos ekonominiai reikalai yra pirmoje vietoje, o vėliaus tvirta kariuomenė, kuri galėtų drąsiai ginti šalies interesus namie ir svetur.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

VILNIUS, rugsėjo 6 d.—Vilniaus krašte vietoje uždarytų lietuvių organizacijų lenkų valdžia neleidžia naujų atidaryti.

VILNIUS, rugsėjo 6 d.—Šiomis dienomis lietuvis Barauskas iš Vilniaus pėsčias nuėjo į Varšuvą prašyti, kad jo sūnus būtų leidžiamas lankyti lietuvių mokyklą.

KLAIPĖDA, rugsėjo 4 d.—Dėl nežinomų priežasčių Klaipėdoje sudegė trąšų ir kitų cheminių gaminių fabrikas "Union." Gesinant žuvo vienas gaisrininkas. Tame fabrike vidutiniai dirbo apie 250 darbininkų.

NIDA, rugsėjo 6 d.—Šiomis dienomis Nidoje užsimušė Nidos Sklandymo mokyklos viršininkas, P. Žaltauskas.

BARCELONA. — Lojalistai praneša, kad sukilėliai, kurie pradėjo ištisą puolimu seriją, vėl susilaukė pagelbos iš Italijos ir Vokietijos. Vakar buvusiame Ebro fronte oro puolime dalyvavę sukilėlių eskadrilėse lėktuvai buvo vokiečių ir italų gamybos dvimotoriniai bombonešiai ir vienviečiai naikintuvai. Lojalistai praneša nušovę du italų gamybos lėktuvus ir vieną vokiečių lėktuvą.

SANTIAGO. — Chilės naciam nepavykus padaryti perversmą vyriausybėje, vyriausybės kariuomenė ir policija stropiai krečia ieškodama kur nors dar užsilikusių nacių. Šis visuotinis valymas eina visame krašte. Viso suimta apie trisdešimt devyni jaunuoliai.

SAN DIEGO. — Septyniolika Amerikos jūrų oro laivyno didžiulių bombonešių vakar pakilo iš San Diego aerodromo 2,570 mylių kelionei. Šie bombonešiai yra paskirti Honolulu apsaugai.

NIURENBERGAS. — Čekoslovakijos sudetų vokiečių partijos vadas Henleinas, vėl atskrido į Niurenbergą, kur jis turėjo kelių valandų pasitarimą su Adolfu Hitleriu. Iki šiol niekas nieko konkretaus pasakyti negali. Visi laukia paskutinės nacių kongreso dienos, kada tikisi, kad Hitleris viešai pareikš savo nuomonę Čekoslovakijos reikalu.

PRAHA. — Henleinui konferuojant su Hitleriu, jo pasekėjai Prahoje pradėjo reikalauti dar didesnių ir platesnių konsesijų, kurias jie tikisi Hitleris išvardins savo paskutinėj Niurenbergo kalboje.

HANKOW. — Nuolatinis ir kasdien vis žengiantis japonų puolimas Hankow linkui, kelia daug nerimo kiniečiams. Japonijos kariuomenės greita transportacija jiems leidžia greitai iš vienos vietos perkelti savo kariuomenę kiton, ko Kinijos gynėjai negali padaryti. Kinijos vyriausybė rimtai susirūpino Hankow apsauga. Tikimasi sumobilizuoti apie šimtą tūkstančių gynėjų.

NIURENBERGAS. — Herr Hess savo pasakytoje atidarymo kalboje vien tik ir tegarbino Hitlerį, kad: "Ką jis daro—gerai daro, ką jis daro yra reikalinga, mes tai matome iš Austrijos paėmimo pavyzdžio."

BLACKPOOL. — Anglijos Amatų unijos paskutiniame kongrese nutarta, kad jos 5,000,000 narių turi pradėti dirbti skubiau kad pasivyti ir, reikalui esant, pagelbėti vyriausybei.

ROMA. — Prancūzijai pašaukus aktyvion kariuomenėn atsarginius, Italijos biržoje vertybės pradėjo smarkiai kristi. Tam reikalui sutvarkyti Italija nieko skubaus nedaro.

Sovietai bando vakarų fortų stiprumą

MASKVA. — Sovietų Rusijos, Maskvos zonoje, rudeniniai kariuomenės manevrai buvo pradėti tykiai.

Maršalas Klemensas Vorosilovas, Rusijos kariuomenės vadas apžiūrinėjes kariuomenės manevrus, pasveikino ją pasakydamas, kad kariuomenė turinti visuomet būti pasiruošusi netikėtumams.

Rusijos rudeniniai kariuomenės manevrai paprastai būdavo rugsėjo mėnesio gale. Spėjama, kad šių metų rudens manevrai bus Ukrainoj ar Baltojoj Rusijoj, prie didžiojo vakarų pasienio.

—Rietave, buvusioje kunigaikščių Oginskių buveinėje, norima įsteigti muziejų. Į tą muziejų tikimasi surinkti daug istorinių paveikslų iš Oginskių įpėdinių.

Reikalauja $2,100,000 mokesčių

WASHINGTONAS. — Valstybės iždas reikalauja apie $2,100,000 užsilikusių mokesčių ir nuošimčių iš Piere S. du Pont ir J. J. Raskob.

Raskob ir du Pont pralošė teismuose bylas ir dabar jiedu turės užsimokėti savo senuosius nemokėtus mokesčius. Kaip žinoma, du Pont buvo vienas iš stambiausių aukotojų anti-Roosevelto politinei kampanijai varyti 1936 metais, kada Rooseveltas statė savo kandidatūrą prezidentui antram terminui.

ORAS

Numatoma: debesiuota ir galimas lietus.
Saulė teka 6:16, leidžiasi 7:25.
Dienos ilgis 12 val. 53 min.

VIENYBĖ
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. E. Vitaitis — Redaktorius

TAUTOS ŠVENTĖ LIETUVOJE

Rugsėjo 8 d. Lietuvių Tauta su dideliu džiaugsmu švenčia Tautos Šventės dieną. Prie šio džiaugsmo ir mes Amerikos lietuviai galime prisidėti, nes iš mūsų daugelis gerai žinome, koks dvasinis ir kultūrinis lievių Tautos gyvenimas buvo prieš 20-tį metų ir koks jis šiandien Lietuvoje yra.

Lietuvių Tauta šimtmečius gyvenusi Rusų priespaudoje, o vėliau pergyvenusi didžiausiojo karo ir vokiečių okupacijos metus bei pakėlusi Nepriklausomybės kovų sunkumus, susikūrė galima pasakyti iš nieko, susikūrė nepaprastai sunkiomis sąlygomis netik niekeno nepadedama, bet svarbiausia dar ir trukdoma. Lietuvių Tauta per šį 20-tį nepriklausomo gyvenimo laikotarpį padarė nepaprastai didelę pažangą įvairiose gyvenimo šakose.

Kas iš mūsų seka Lietuvos gyvenimą, tas gerai mato, Lietuvoje tą pažangą ir tuos gerus rezultatus. Tiesa, mes žinome, o taip pat girdime net ir iš Lietuvai vadovaujančių asmenų, kad Lietuvoje dar yra didelio kurybinio darbo, dar daug kas reikia dirbti, daug kas reikia taisyti ir tobulinti. Suprantamas dalykas, kad žmogaus gyvenime 20-tis metų sudaro nemažą jo amžiaus dalį ir per tą laiką daug kas gali pakitėti, bet valstybės gyvenimas negali tiek pakitėti, kiek pakitėja patsai žmogus. Bet, vis delto, Lietuvos Valstybė, atgavusi savo savarankiškumą, pergyveno labai intensyvią kūrimosi stadiją, tobulindama savo nepriklausomo gyvenimo darbą, apimdama naujas darbo, ar iš viso dar nesutvarkyto, bet skubiai tvarkytinas sritis, kad pasivytų ar bent neatsiliktų nuo kitų, jau senai savo nepriklausomą gyvenimą gyvenančių valstybių.

Paskutiniu metu Lietuvių Tauta per savo atstovus su vyriausybe atliko didelį darbą išleisdama įvairius įstatymus atitinkančius atstatytos Valstybės interesams ir sąlygoms, o taip pat pataisydama ir tas klaidas, kurios savo laiku dėl stokos valstybinio darbo patyrimo bei savų tradicijų nebuvimo buvo padarytos.

Šiame trumpame rašinyje sunku suminėti tuos visus rezultatus, kurie buvo pasiekti Lietuvoje per šiuos dvidešimtį nepriklausomo gyvenimo metų, bet kaip pavyzdį tenka pažymėti, kad Lietuvoje yra tvirtas ne tik dvasinis, bet ir materialinis stovis. Svarbiausia Lietuvoje yra gera finansinė padėtis. Nežiūrint į paskutiniais metais visą pasaulį siautusią krizę, Lietuvos valiuta ligi šiai dienai išsilaikė pastovi ir dėl to, neteko nukentėti nė Lietuvos valstybei nė jos krašto gyventojams.

Žemės ūkis ir prekyba tiek pagėrėjo, jog Lietuvos žemės ūkio gaminių produktai turi gerą vardą užsienio rinkose. Švietimas, krašto saugumas, susisiekimas, prekyba bei pramonė ir visos kitos sritys yra žymiai sutvarkytos bei patobulintos. Ypač paskutiniais metais Lietuvoje yra daug padaryta darbininkų socialiniu atžvilgiu.

Brig. gen. St. Raštikis, vyriausias Kariuomenės vadas

Šiuo atžvilgiu išleisti atitinkami įstatymai, pagal kuriuos darbininkas apsaugojamas nuo darbdavio skriaudų, o taip pat jam įstatymais nustatyta pagelba ligos ir nelaimingų atsitikimų atžvilgiu. Anksčiau darbininkai, kurių didesnė dalis gyvena Kaune, kaip didesniame pramonės centre, neturėjo jokio kultūrinio bei dvasinio peno. Dabar darbininkams yra suteikiamos sąlygos visai žemomis kainomis lankytis į Valstybės teatro ir operų ir dramų vaidinimus. Vien tik praėjusių ir šių metų sezono metu yra aplankę Valstybės teatrą keletas tūkstančių darbininkų bei jų šeimų. Be to, jiems būna rengiami specialūs vaidinimai, kurie yra transliuojami per Kauno ir Klaipėdos radijo stotis, kad ir kiti darbininkai galėtų pasiklausyti. Kaune yra statomi dideli darbininkų rūmams namai, kuriuose bus sukoncentruotas visas darbininkų kultūrinis ir dvasinis gyvenimas.

Todėl ir Amerikos lietuviams yra malonu stebėti tą Lietuvos pažangą, nes Lietuvos pažangos geresniam plėtojimosi ir Amerikos lietuviai yra nemaža prisidėję tiek nepriklausomybės atstatymo metu su Lietuvos laisvės paskola, tiek atskirai siuntusieji ir siunciantį į Lietuvą savo kapitalus.

Kiekvienas Lietuvos laimėjimas džiugina visus patriotingus Amerikos lietuvius. O mūsų senoji Tėvynė daug laimėjo, daug atsiekė per šių dvidešimtį savo nepriklausomo gyvenimo metų. Linkime ir toliaus Lietuvai eiti pažangos keliais į laimingą ateitį.

VIENODAS LAIKAS BALTIJOS KRAŠTUOSE

KAUNAS. — Lietuvos laikrodžiai dabar suvienodinti su Vokietijos laiku. Pagal saulę, dabar Lietuvoje laikrodžiai apie 40 minučių vėlinasi. Latviai ir estai yra pavarę savo laikrodžius viena valanda pirmyn. Maskvoje net dviem valandom pirmyn. Tokiu būdu, kai Lietuvos laikrodžiai rodo 10 valandą, tai Latvijoje ir Estijoje jau būna 11 valanda, o Rusijoje 12 val.

Dabar yra kilęs sumanymas, Lietuvos laikrodžius pavaryti vieną valandą pirmyn ir tuo būdu laiką suvienodinti su Latvijos ir Estijos laiku. Tas laikas būtų tikslesnis ir labiau atitiktų saulės laikui. Tada Baltijos santarvės valstybėse bus suvienodintas laikas bei laikrodžiai.

Kun. Vl. Mironas, Lietuvos ministreis pirmininkas

ĮSPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO LIETUVOS ŠVEICARIJĄ

P. Mačiulaitis

(Tąsa)

Lietuvos Saratogos laukai

Iš Kernavės pro Musninkus važiuojame į Širvintų miestelį. Širvintų miestelis nedidelis, bet gražus. Ties šituo miesteliu, lenkams klastingai užėmus Vilnių ir toliau besiveržiant į Lietuvą, įvyko smarkios kautynės su lenkų kariuomene, kuri čia buvo sumušta. Miestelyje žuvusiems už Lietuvos laisvę pastatytas labai budingas paminklas. Paminkle iškalta nuvargusio figūra, kurią atsiklaupusi, prie savo krūtinės priglaudusi moteris. Iš moters veido trykšta didelis skausmas ir ilgesys, jos akys nukreiptos į pavergtą Vilnių. Šitie paminklai daug mums primena, pasako, bet apie juos vėliau.

Apžiūrėję paminklą, mes važiuojame toliau į kitą Lietuvos kovų už laisvę lauką—Giedraičius. Nuotaika visu gera, dainuojame ir lyg laikinai užmirštame įvykusią prieš 18 metų šiuose laukuose dramą. Visi pasižiūrime į besileidžiančią vakaruose saulutę. Ji jau vis greičiau artinasi prie horizonto, jos ratas didėja, didėja. Čia paskęsta debesys, tai vėl išsineria. Debesiai dideli, juodi. Dangaus pakraščiuose lyja. Jau saulės ratas didelis, didelis, labai raudonas. Bučiuoja saulutė žemės kraštą ir tuoj už jo pasineria. Visas dangus vakaruose tamsiai raudonas.

Mes jau įvažiuojame į Giedraičius. Miestelio tik kelios gatvės, bet tos gražiai akmenimis grįstos, namai tvarkingi. Sustojame ties žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklu. Paminklas aptvertas gražia, žaliai dažyta tvorele. Aplinkui gėlės ir žaliuojanti žolė. Paminklas pastatytas iš raudono granito. Jo šonuose pakabintos bronzos lentos, kuriose surašyti pulkų vardai dalyvavusių kautynėse ties Giedraičiais su lenkais. Atsargos karininkas, dalyvavęs nepriklausomybės kovose, aiškina mums apie paminklą ir čia įvykusią žūtbūtinę kovą. Vykstant kovoms Giedraičių miestelis ėjo iš rankų į rankas, kol galutinai jaunutė Lietuvos kariuomenė sumušė lenkus ir sustabdė jų tolimesnį veržimasi į Lietuvą.

Karininkas mums pasakoja apie nepaprastą lenkų žvėriškumą. Vykstant kovoms, lenkai pareiškė norą padaryti paliaubas. Dėl paliaubų susitarti lietuviai iš savo pusės pasiuntė vieną šaulį. Lenkai šį lietuvį pasiuntinį nepaprastai žiauriai į šmotelius sukapojo, sukišo jo kūno liekanas į maišą ir pametė patvoryje. Kitą lietuvaitę, kurios brolis tarnavo Lietuvos kariuomenėje majoru, suėmė, išniekino ir taip pat kardais sukapojo. Toks žiaurus nekaltai mergaitei buvo kerštas.

Už paminklo yra Lietuvos karių kapai, kur, pasibaigus kovoms, buvo surinkti laukuose žuvę lietuviai ir palaidoti. Dabar šiuose laukuose, kur tik buvo kritę Lietuvos kariai, norima pastatyti nedideli paminklai. Lietuviai, kurie čia lankysis už metų kitų, pamatys lietuviškąją Saratogą, kuri pašventinta tūkstančių lietuvių karių krauju. Čia yra įvykęs Lietuvos nepriklausomybės krikštas, šiuos laukus gerai pažįsta visi kariai dalyvavę nepriklausomybės kovose.

Nuo paminklo mes einame į valsčiaus savivaldybės namus, kur mus šaltu alučiu pavaišino Giedraičių valsčiaus viršaitis, buvęs amerikietis iš Detroito, p. Aleksiejūnas. Jis iš Giedraičių mus palydėjo į kitą istorinę Lietuvos vietą Dubingius.

Dubingiai Lietuvos kunigaikščių dvaras

Iš Giedraičių pavažiavę 8 kilometrus įvažiuojame į Dubingius. Jau sutemę. Autobusas bando kopti į aukštą kalną, apie kurio aukštį dėl tamsos mums sunku spręsti. Sustojame. Čia mus pasitinka ir pasveikina Dubingių rajono pasienio policijos viršininkas p. Ramanauskas. Su juo mes lipame į kalną, kur mūsų laukė minkštas guolis ir šilta vakarienė.

Kalne naujai statomi turistų namai. Dar jie nebaigti, bet mes esame pirmieji juose turistai. Valgome tuojau šiltą vakarienę ir tuojau einame "į šiaudiniškius pas Plunksnių."

Antradienį rytą keliame 5 val., nes rūpi pamatyti Dubingių apylinkės. Iš vakaro čia važiuodami pastebėjome baltuojantį naktyje ežero vandenį, tad dabar reikėjo pamatyti ežeras ir jame pasivėžinėti valtelėmis. Iš ryto atsikėlus, pirmiausia apžiūrime namą, kuriame nakvojom. Tai didelis medinis pastatas su daugeliu verandų, balkonų ir stoge stebėjimo punktas, iš kur matosi labai gražios apylinkės. Turistų namas pastatytas ant gana aukšto kūgio pavidalo kalno. Kalno šlaitai apaugę miliniškomis liepomis. Kalną iš trijų pusių supa ežeras. Ežeras neplatus, bet labai ilgas ir gilus. Dubingių ežeras turi 28 kilometrus ilgio ir 60 metrų gylio.

Šiame kalne senovėje buvęs Didžiųjų Lietuvos kunigaikščių dvaras, vėliau jį valdė didysis Lietuvos etmonas Radvila Rudasis. Įsigalint Lietuvoje kalvinizmui viduramžiuose, Radvilai kalne buvo pastatę reformatams bažnyčią netoli savo rūmų. Vėliau katalikybei sutvirtėjus, katalikai reformatus išvijo ir bažnyčia buvo apleista. Iki didžiojo karo buvo išlikę bažnyčios sienos, bet vokiečiai jas vėliau susprogdino. Dabar bažnyčios pamatai atkasami ir bus stengiamasi restoruoti jos liekanas. Toliau nuo bažnyčios yra žolėmis apaugusių plytų krūva, kur stovėję kunigaikščių rūmai.

(Daugiau bus)

—Į Kauną buvo atvykusi Pietų-slavijos rinktinė futbolo komanda Jugoslavija. Šančių šaulių komanda Kovas įvei kė Jugoslaviją 5:2. Tačiau kitą dieną Jugoslavija nugalėjo Lietuvos futbolo rinktinę komandą 3:1.

LIETUVIŲ KALBA AMERIKOJE IR MES

Kaip mes netikėjome iš Lietuvos išvažiuodami, kad ateis tokis laikas, jog važiuosime be arklių, girdėsime tolimoje Amerikoje kalbant ir dainuojant iš mūsų tėvynės Lietuvos, dargi lietuviškai, tuo labiau mes netikėjome, kad užmiršime ir tėvų kalbą, kurią tuo laiku tiktai vieną ir temokėjome. Šiandieną jau visai nepastebėtina, jei ką nors naujo išrandama žmogaus patogumui, atvirkščiai, laukiame dar ko nors patogesnio, gražesnio ir t.t. Tik mūsų senutėms motinoms labai nesuprantama, kad mes priimdami išeivijoje kad es priimdami išeivijoje moderninį gyvenimą, pradedame užmiršti savąją kalbą.

Sveikintina, kad lietuviai kultūriniai nei kiek neatsilieka nuo kitų tautų, bet sveikinant tenka priminti ir tai, kad nei viena iki šiai dienai dar neatsirado iš tų kultūringųjų tautų, kurios būtų kėlę klausimą pakeisti tautos kalbą kita, modernine kalba. Ne dešimtys, bet šimtai valstybių pakeitė vidaus santvarkas iš pagrindų, bet kalba pasiliko nepaliesta. Ypatingai šiandieninė Sovietų Rusija sūnaikino visus praeities pėdsakus be jokio pasigailėjimo ir net tuos istorinius paminklus, kurie nieko bendro neturėjo su to krašto keičiama politika, tačiau kalba visgi nepaliesta. Mat, kalba yra niekeno nesugriaunama jungimusi, kuris tampriai riša visą tautą. Todėl ir mus, išeivius, turėtų rišti tas junginys su visa lietuvių tauta, dėl kurio reikėtų dažniau kalbėti ir kol dar neperdaug pavėluota, prigydyti ten, kur likimo jis buvo išplėšta.

Pirmiausia tektų pasižiūrėti kas sulaikė lietuvių kalbos nykimą Amerikoje iki šiam laikui, o vėliau aiškinti tas kandis, kurios ją palaipsniui graužia.

Sutinku su anksčiau pareikš tomis mintimis spaudoje, kad lietuvybę išlaikė lietuviškoji spauda, lietuviškos mokyklos, įvairios lietuvių organizacijos, bet tik dalinai. Šios priemonės daugiau taikomos mūsų ateiviams, o jaunesniajai kartai reikia nedelsiant ieškoti kiek kitokių priemonių. Svarbiausia, jaunesiojoj kartoj lietuviškumą išlaikyti versmė, tai tėvai. Jeigu tėvai daugiau dėmesio kreiptų į vaikų auklėjimą lietuviškoje dvasioje, apie ištautėjimo pavojų netektų nei kalbėti. Gal jau lietuviškas būdas tokis, kad daug mėgstame apie kitus kalbėti ir rodyti jų klaidas, kada patiems tektų anksčiau savas pataisyti.

Labai gaila konstatuoti tą faktą, kad lietuvių kalbos žvilgsniu didžiausi apsileidėliai tie tėvai, kurie labai dažnai apie tą ištautėjimą kalba ir spaudoje rašo. Tiesa, jiems nieko negali primesti dėl jų pačių darbuotės, bet dėl jų šeimų—nedovanotina!

Na, ar nekeista, mieli Amerikos lietuviai inteligentai? Ir ne tik keista, bet, stačiai skaudu!

Atleiskite man, jeigu šiuo rašiniu pažeisiu kurio nors jausmus, betgi šią klaidą turime šalinti patys pirmieji, už tai, kad mes barame kitus. Mes negalim mūs išeivių barti, kad jų vaikai baigia ištautėti, jeigu patys dar toliau nutolę. Ar nebus tik viena iš svarbesnių tų priežasčių, kad tojį išeivija nelabai kur nuoširdžiai mūsų kalbų klauso ir slenka į visai priešingą pusę, ar geriau pasakius į tą pusę, į kurią eina ir mūsų pačių vaikai. Dėl to netenka jiems nieko ir primesti. Taigi prašant, kad visi nusiimtų kepures, reikėtų visų pirmiausia tai padaryti mums patiems.

Dar nemaloniau, kad vienaskitas mūsų tautai nusipelniusiųjų vyrų yra apdovanoti įvairiais ordinais, kurie jau tikrai turėtų priminti, ko tauta dar daugiau iš jo norėtų be paminėtų nuopelnų. Žinau atsitikimų, kad tėvui užsikabinus ant krūtinės tą garbingąjį ženklą, jo vaikas priėjęs angliškai klausia, ką reiškia "this thing" (šis daiktas?) Kaipgi dabar tėvas sūnui ar dukrai paaiškins? Žinoma, angliškai, nes vaikas nei žodžio lietuviškai nesupranta. Tiek naudos, kad tėvas šiame atsitikime vaikui turi paaiškinti kiek plačiau, ko vaikas iš jo dar niekados negirdėjo, būtent: kad ženklas duotas Lietuvos valstybės už jo nuopelnus jai. Kad toji valstybė buvo kada tai labai garsi, galinga, bet likimas pražudė ją ir buvo reikalinga didelė kova, kad ji vėl savo laisve atgautų. Reiškia prie tos laisvės atgavimo prisidėjo ir jis ir už tai gavęs šį garbės ženklą.

Garbės vainikas dėl prigydymo lietuvių kalbos šeimoje neabejotinai tenka tiems mūsų ateiviams, kurie atvažiavo prieš daugelį metų "negramatni" ir šiandien tokiais tebėra. Jie neišmoko nieko naujo, bet nieko ir neužmiršo. Tos pačios išdirbtos juodos rankos, ta pati pas jį ir jo šeimoje graži tėvų kalba.

Nepykite ant manęs, kad patieksiu ne visai skystas mano turimas žinias apie Amerikos lietuvius, būtent: iš 100 Amerikos lietuvių inteligentų šeimų, lietuviškai susikalbėsi tik su 42 šeimomis (vaikais), tuo tuo kartu, kada "negramatnų" 81 šeima gražiai kalba lietuviškai. Jeigu norite mane pabarti, pirmiau patikrinkite. Aš atsiprašysiu tik ta prasme, kad lietuviškai kalbančias inteligentų šeimas padauginau keliais procentais. Nejaugi geresnės gyvenimo sąlygos gali tiek pagimdyti lietuviškumo kandžių!

Tai, vyrai, ką mes dabar turime daryti? Mus pralenkė tie, kuriais mes taip rūpinamės. Reikėtų šiandien klausti jau pas juos patarimo, arba vadovautis visai kita sistema, kad ir mūsų šeimose atgytų toji graži tėvų kalba.

Baravykas

Amerikos lakūno Povilo Šaltenio, atskridusio į Kauną su šauliams padovanotu lėktuvu, sutikimas aerodrome.

MONTREALO LIETUVIŲ ŽINIOS

ISTORINĖ VIENYBĖS GEGUŽINĖ MONTREALE

Taip. Istorinė. Nes Montrealo visuomenė dar nei vieną tokią įdomią, gausią ir visakuo turiningą gegužinę neturėjo. Pirmas dalykas, kad ne tik Montrealas, bet ir visos Kanados lietuvių kolonijos neturėjo savo parengimuose lietuvių konsulo! Garbė priklauso VIENYBĖS parengimui, kuris pirmas turėjo garbės savo brolių lietuvių tarpe turėti lietuviškų teisių gerbėją ir saugotoją tai **G. L. P. Grant-Suttie,** kuris eina garbingas pareigas Generalio Lietuvos Konsulo Kanadoj.

Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius ruošdamas milžinišką VIENYBEI parengimą, ir turėjo omeny, kad jis būtų Kanados lietuvių istorijoj užfiksuotas, nepamirštamas. Sąjungos vadai laužė galvas, kaip būtų sekmingiau, gražiau išeiti į tautišką liaudį su naujesniu švyturiu, su lietuvišku pasirodymu. Tuoj šaukiama susirinkimas po susirinkimui, išrenkama plati darb. komisija, pasidalinama darbais ir vieningu susitarimu žengiama prie tikslo.

Nutariama kviesti žymius svečius, nutariama pravesti gražuolių kontestą, išnuomuoti visą didžiulį parką, suvesti garsiakalbius, kviesti kalbėtojus.

Na, ir išaušo lauktoji diena. **Diena vienybės!** Ne tik lietus, bet nei vėjelis tą dieną nedrįso sujudinti nei lapelį. Saulė skaisčiu dangumi ritinėjosi ir kvietė kiekvieną lietuvį anksčiau pabusti, ir būti bent dalele tos istorinės puotos, nes be abejo ir VIENYBĖS parengimas Kanados kolonijoj pirmas.

Iš vakaro suvažiavę svečiai dar ilsėjosi, o sąjungiečių visa grupė nuo ankstaus rytelio dabino parką. Suplevėsavo didžiulė trispalvė, sumosavo šimtai mažųjų, prabilo pirmas garsiakalbis Lietuvos Himnu...

Prie bufeto stovi pasiruošę sutikti minią svečių nenuilstančios sąjungietės Sakalienė, Jasutienė, Ivaškevičienė, Paznokaitienė, Žinaitytė ir kitos. Prie vartų budi du svečių sutikėjai, tai Ivaškevičius ir Lubys. Tikietų pardavėjai K. Jasutis, A. Pundžius, A. Navikevičius ir Andriukaitis. Gegužinės vedėjas A. Sakalas. Muzikos ir garsiakalbio tvarkytojas jaunametis Antanas Navikevičius. Tautinius ženklelius segiojo P. Paznokaitis, ir ponia Virbilienė.

Pirmą valandą gegužinės atidarymas

Į parką įvažiuoja auto. Čia krykščia gražuolių kontesto dalyvės, vadovaujamos Marijos Aukštaitės eina į estradą ir čia sutinka garbės svetį Gen. Kon. Grant-Suttie. Vėliau sutinkama Kanados parlamento žymus asmuo ir tada atidaroma gražuolių kontesto balsavimai.

Į Parką plaukia lyg upės bangos—žmonės. Na, ir mūsų VIENYBĖS štabas lydimas minios žmonių atvyko. Čia sukasi ir mūsų veikėjas Pranas Jasutis, ir Vyt. Širvydo šeima ir visa klebonijos grupė ir klubiečių ir kazimieriečių. O parkas mirga margomis miniomis vis plaukiančiomis į gegužinę. Privažiavo liuksusinių automobilių, nustojo eilės. Laisvanoriai vaikučiai nešioja VIENYBĘ, žmonės godžiai gaudo ir domisi tautine spauda.

Gražuolių kontesto balsavimai eina įtemptu tempu. Visi kas gyvas stengiasi balsuoti, neatsilikti. Kontesto dalyvės lyg tyčia šiandien neišskiriamai gražios. Žmonės galvas suka, kuri ištikrųjų verta gražuolės vainiko? Pašaliais eina mažučiai ginčai, derybos, aiškinimai, tikrinamai. Vis bėga minios į estradą, domisi, renkasi sau gražuolę. Mat, ir šie gražuolės rinkimai pirmi lietuviškame Montreale. Į kandidačių trupę nuolatos sukinėjasi foto aparatai, jas fotografuoja, jaunimas grožisi. Muzikai grojant, tarp margos šokėjų bangos—liūliuoja valsą mūsų grožio kandidatės iš visų išsikiriančios, nes gegužinės dienoj, jos dėvi puikius iškilmės rūbus.

Balsavimo teisėjais paskirti A. S. Trečiokas, M. Aukštaitė, Vyt. Širvydas ir K. Virbila. Skaitant balsus, eina prakalbos. Kalba Kanados Liet. Konsulas G. L. P. Grant-Suttie, VIENYBĖS leidėjų pirmininkas p. Trečiokas, Quebec'o parlamento narys Mr. C. Rochefort, M. P., Antanas Alekna, kun. J. Bobinas ir A. Sakalas. Kalbų pertraukoj skambino Havajų gitaromis ir griežė smuika Pociaus vadovaujama grupelė.

Vienybės grožio karalaitės vainikavimas

Nuaidi Sakalo balsas per garsiakalbį: "Ruoškimės gražuolės vainikavimui!" Minia kemšasi prie estrados renkasi iš Tetervilo sodo būriais. Apgulė visą estrados aplinkumą. Maršą grojant išeina būrys mergaičių, lydimos M. Aukštaitės, ir sustoja estrados nuošaly. Dabar skaitoma balsai. Mergaitės dvasioje gal nervuojasi, bet tas nepastebima. Publika nekantriai laukia. Pradėta balsai skaityti nuo mažiausia laimėjusių, ir daeina ligi daugiausia balsų laimėjusios panelės Julės Leknickaitės. Iš eilės kontestantės reiškia savo padėką kontestą ruošusiam VVS skyriui ir VIENYBEI.

Po kontestančių padėkai, jos sustatoma estrados centre, su VIENYBĖS grožio karalaite priešaky. Marija Aukštaitė uždeda puošnų vainiką ant Miss Vienybės galvelės, o ponas Trečiokas įduoda puikią sidabruotą taurę į jos rankas. Palydovėms įteikiama nuo VIENYBĖS ir nuo Sąjungos po gražią dovaną. Po to palydovės apsupa Miss Vienybę ratelių ir ją sveikina keletas žymių asmenų. Giliausią įspūdį paliko, sveikinimas jos motutės, kurios žodžiai nevienam iš akių išspaudė ašarą. Ji sveikino sekančiai:

"Mieloji mano Julyte, nesitikėjau šiandien tave sveikinti didelėj garbėj vainikuotą. Aš linkiu, dukrele, kad tavo dvasia būtų tokia puošni ir vainikuota. Dėkoju visiems už mano dukrelės įvertinimą."

Po sveikinimų, kontestantės susikabino rankomis ir vidury įvedę Miss Vienybę pradėjo žaidimą "Puikios rožės gražiai žydi, gražiai žaliuoja." Miss Vienybė pasikviečia į ratelį pirmutiniu Kanados Liet. Gen. Konsulą ir vėliau įsisiūbuoja visa publika. Šoka, linksmina si ligi saulutė nuskęsta už Tetervilo sodo medžių. Dar ilgai aidi muzika, ilgai sukasi poros, bet tamsi naktis vis daugiau supa savo sparnais...

Apsvaigę svečiai ir sąjungiečiai įtemptu svaiguliu vienas prie kito priėję neranda žodžių... Net "Sudie" nesusivokta kai kam pasakyti, juk rodos, čia viena šeima, viena sava puota nei kiek neatėjo į mintį kad ir reikalingiausias žodis svarbiausia mintis liko nepasakyta, neišreikšta ir kad rytojus išneš vėl toli tuos, kurių ištisą savaitę laukėme!

Ši VIENYBĖS gegužinė neišdils montrealiečiui. Tai pirmas toks drąsus, garbingas žygis VIENYBĖS į milžiną Montrealą, į lietuvių brolių tautiškąją puotą. Valio VIENYBĖ! Valio tavo narsieji vadai!

Laisvas reporteris

P-lė Julytė Leknickaitė

Montrealo Miss Vienybė, išrinkta VIENYBĖS piknike rugpiūčio 28 d., 1938 m.

Montrealo Miss Vienybės biografija

Julytė Leknickaitė yra moksleivė. Gimusi laisvoje nepriklausomoje Lietuvoje 1922 metais, 3 d. liepos mėnesio. Jos gimtinė yra garsusis Anykščių miestelis, poeto Baranausko nekartą apdainuotas. Jos mamytė, taip pat anykštietė, o tėvelis gimęs ir augęs Bikūnų kaime, Anykščių valsčiuje. Į Kanadą, į Montrealo miestą p. Leknickai atvažiavo prieš dešimts metų. P. Leknickas, yra visuomenės veikėjas. Priklauso prie VVS Montrealo skyriaus, prie pašalpinės Vytauto klubo draugijos, ir yra uolus tautinių darbų rėmėjas. Ponia Leknickienė, taip pat gera visuomenininkė, ir karšta Lietuvos mylėtoja.

Miss Vienybė Julytė Leknickaitė, yra tikras papuošalas Vilniaus Vadavimo Sąjungos. Yra rimta, kukli, nuoširdi ir dora lietuvaitė. Nors anglų mokyklą lanko, bet puikiai kalba savo tėvų kalbą ir visame pasirodo tikrąja lietuvaite. Užtad, Montrealo lietuvių visuomenė, tinkamai gerbia Leknickų šeimą visur ir visame. Linkime Julytei gražios laimės kaip ir ji pati graži.

VVS. Valdyba

LŪKESYS PRIE SAVO BROLIŲ

Rugpiūtis bėgo šuoliais. Šen ir ten darbai, posėdžiai, susirinkimai, buvo išblaškę viską. Bet, kada artėjo Montrealy didžioji VIENYBĖS diena, kažko širdis smarkiau kas minutę suplakdavo, kažko nerimo, laukė.

Vilniaus Vadavimo skyrius — skruzdėlynu bruzdėjo, nešė mintis, darbus į vieną vietą, sutartinai kai bitelės triūsė, lipdė kai korį visuomeninį koryną — VIENYBĖS gegužinę.

Pasiekia žinios iš New Yorko, kad ir ten šuoliais ruošiamasi pasiekti Montrealą! Sąjungiečiai stačiai nerimsta, tiek džiaugsmo montrealiečio širdis dar nebuvo paragavus. Vėl tariamasi, kaip čia sutikus savųjų idealų brolius?! Žinia iš Kanados Liet. Kosulato, kad atvažiuoja pats Konsulas G. L. P. Grand-Suttie. Tada vienas žodis iš šimto sąjungiečių lūpų išsiveržia: "Reikia ruošti sutikimo vakarienę". Na, ir ruošiama. Išsiuntinėta pakvietimai žymesniems veikėjams, kiti žodžiu kviečiami, be to spaudoje paskelbiama, kad visi Montrealo lietuviai, gali dalyvauti sąjungiečių vaišėse.

Šeštadienio popietis. Telegrama iš Brooklyno. Siunčia pats VIENYBĖS vyriausias šulas — ponas Trečiokas. Šioje telegramoje pranešama tik gražuolių kontesto balsai. Taip ir palūžo širdis. Neatsikratau minčių: "Dabar tai jau neatvažiuos, vistiek ką nors būtų parašę telegramoje?"

Žiūriu į rytus, ir klausiu debesų... "Negi fiksim vieni?.. Ilgu ir nuobodu. Viskas suruošta, suplanuota, tik reikia tų, kurių laukiama... Saulė suka pilkais horizontais į vakarus. Vejelis judina drebulės lapus. Aplinkui tyla, tik suūžia prabėgdamas traukinys, tik kažko verkia drebulė.

Tuščiais koridoriais šlama mano juodas rūbas, o širdis pina ilgėsį. Sąjungiečiai viens paskui kitą atbėgdami, sudrumscia tylą, išblaško abejones, ir dvasia karžygiu virtus tiesia rytojui vainikus!

Vyt. Širvydas bičiuliškai tarpdury prabyla: "Aukštaite, atvaziavo vienybiečiai." Dabar, dabar vos laikrodis iškalė penktą, o širdis tūkstantinį dziaugsmą Pasitinku... Čia daug nepažįstamų veidelių. P-nas Širvydas perstato kiekvieną iš eilės. Nors dvasia viena gyvenome VIENYBĖS lakštuose, bet tolis buvo atskyręs...

Čia atlanko mane visa žymioji VIENYBĖS šeima. P. Trečiokas su ponia, P. Boreika su gražute dukrele poete Lucia, napoleoniškos išvaizdos Antanas Alekna, p. Janulienė su sūnumi Keistučiu, p. Shedlow buvęs VIENYBĖS direktorius, ir ponia Balčiūnienė iš Newarko.

Taip rodos sava, brangi šeima mano aplinkumoj... Jie visi iš kelionės nuvargę, pailsę, tad tik valandėlę pabuvę mano pastogėj — išvažiavo į viešbutį. Ačiū Brangieji, už dovanas, už gražius komplementus, o labiausiai dėkoju, kad neaplenkėte mano pastogės.

Reiškiu giliausią brolišką padėką Jūsų

Marija Aukštaitė.

GARBĖS VAKARIENĖ PENNSYLVANIA VIEŠBUTY

Vakaro devynios. Krapnoja lietus į Montrealo dangoraižius. O prie Pennsylvanijos viešbučio vis plaukia šlapiu meksfaltu liuksusiniai automobiliai.

Salione tarp palmių sukasi porelės, mirga siluetai, šnabžda suknios, ir tarp to viso maišosi dvi mažutės kai plaštakėlės tautiniais rūbais vilkinčios sesutės Ivaškevičiūtės. Publika marga. Daugiausia sąjungiečių. Bet čia pradeda įsimaišyti ir vienas, kitas "tūzas." Didingai įžengia Quebec'o žymus parlamento narys su savo palydovų, čia pasirodo amerikiečių Vienybės šulų visas štabas, čia atvažiuoja mūsų žymus veikėjas Vyt. Širvydas su malonia žmonele Onute, čia gerbiamas vietos lietuvių Klebonas kun. J. Bobinas, čia mūsų spaustuvininkas p. Šnaideraitis su mums artimos Suomijos viena dukra, čia maišosi visi Sąjungos veikėjai ir bendradarbiai.

Vakaro vedėju pakviestas V. Širvydas, kuris su Sąjungos komisija apžiūri paruoštus stalus, ir numato svečiams vietas. Stalai puošniausioj tvarkoj. Valgomasis kambarys—tai didžiulė salė išklota minkštais kilimais, apgaubta simetringomis šviesomis.

Vakarienės stalus palaimina vietinis klebonas ir kalakutų kulšys sukasi baltuos pusbliūdžiuos aplinkui pasmylinį stalą. Vyno tostas geriama už brolišką vienybę tarp Amerikos ir Kanados lietuvių. Vėliau prasideda kalbos. Pirmą kalbą pasako medicinos studentas Vytautas Andriukaitis, kuris visas šio vakaro ceremonijų teises perduoda Vyt. Širvydui. Mūsų Širvydas kviečia iš eilės kalbėtojus. Kalba Quebec'o parlamento narys misteris C. Rochefort, M. P., kalba VIENYBĖS leidėjų pirmininkas A. S. Trečiokas, kun. J. Bobinas, Antanas Alekna, Marija Aukštaitė, p. Šnaideraitis, panelė Suomė, parlamento nario palydovas, ir deklamuoja jaunutė patriotė Ivaškevičiūtė.

Po vakarienės prasidėjo bičiuliškos kalbos, dainos ir šokiai. Pijanu skambino gražių kompozicijų kūrėjas p. Kazimieras Žižiūnas. Linksmakalbė Žižiūnienė labai vertino kompaniją ponios Trečiokienės, tad visą vakarą muzikai grojant, jos ir dalinosi įspūdžiais. Poetė Lucija Boreikaitė, kažko liūdėjo, bet tuo tarpu ji nežinojo, kad šioj aplinkumoj buvo širdis jai artima, tuo pačiu liūdėsiu permirkus...

Šiam vakare, daug dainų sudainuota, daug gražių kalbų iškalbėta, įvairių šokių sušokta. VIENYBĖS gegužinės komiteto pirmininkas p. Sakalas ir iždininkas Jasutis, tvarkė visus finansų reikalus, jiems uoliai padėjo p. Virbila.

Vakarienė baigta tautos himnu, svečiai skirstėsi apie antrą valandą nakties. Ir kai auto rėžė krapnojantį lietumi orą, aš taip gailėjau, kad trumpos visos gyvenimo akimirkos. Virš mūsų snaudė gauruoti debesiai, žaibai bučiavo džiaugsmu ašarotas akis.

Marija Aukštaitė

ŽINIOS IŠ PLAČIOSIOS KANADOS

OTTAWA, Ont. — Ne taip seniai vadas konservatyvų pozicijos R. B. Bennett'as, apleido Ottawą ir praeitą savaitę išvažiavo į Angliją kelioms savaitėms poilsiui. Spėjama, kad R. B. Bennettas sirguliuoja ir atsiduos gydymuisi.

PORT ARTHUR, Ont. — Vietiniai eiguliai su provincijos policija bando surasti aplikninių miškų padegėjus, kurie paskutinėmis dienomis padegė mišką net vienuolikoj vietų. 70 žmonių dirbo prie gesinimo 60 akrų ploty.

COBOURG, Ont. — Graborius Fred. J. McArthur, 56 m. amžiaus, asistuodamas laidotuvėms savo klijentui, staiga puolė kapinyne ant žolės prie grabo ir mirė nuo širdies atakos.

KANASUTA, Que. — Policija veda griežtą kvotą nužudyme Hectoro Paquett'o, 46 metų amžiaus. Paquett'o lavonas rasta be galvos, ir policija spėlioja, kad nelaimingasis žuvo nuo ekspliozijos prisirišdamas gabalą dinamito prie galvos, kuris sprogdamas nukirto Paquett'ui galvą.

LITTLE CURRENT, Ont. — Jauna našlė po tragiškos mirties savo vyro milijonieriaus Danieliaus Dodgu, išvažiavo pas vyro tėvus į Detroitą.

Krivų-Krivaitis

Leigh Wade karo lakūnas, užsimušė lėktuvo avarijoje

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

Taip tylu aplinkui... Ir aušra dar nenubudus. Tokia tyla Montreale reta ir brangi. Kai dieną virė triukšmas, bildėjo pabūklai ir žmonės—taip dabar grabinė tyla, ir leidžia dvasiai pabėgineti jos takais, rasti save ir milijonus tokių, kurių akys miegu nelimpa, kurie rūpesčiu parplakti, dėl duonos ar dėl kitų žemės vargų...

Laikrodis žymi nakties dvi. Nugydo gaidys kaimynų stalde, taškena lengvutis lytus į stogą, tai ir viskas. Ir kas man neužmerkia akių?! Neleidžia užmiršti visko?! Visko! Visko! Ne.. Širdis pažino žemę... Pažino tave, kuriam paskyriau gyvenimą... Tau, mano broli, pasaulio žmogau-

Aš einu pas tave, klabenuosi į tavo krūtinės duris... Ne tam, kad mane pamiltum, bet žiūrėk, kiek žaizdų... pilna žemė dvasinių sužalojimų...

Neatstumk mano rankų nuo tavo dvasinės kertelės... Pažiūrėk į šiandieninį pasaulio veidrodį! Šiurpu ir baisu: čia krauju liejasi žemės plotai, čia izmai iškėlę galvas, čia rietenos, smūgiai žodžių ir kumščių. Taškymai kalbų plaštakomis į artimo garbę, pašaipa... Melas, išnaudojimas ir klasta.

Brloi, tu tą viską jauti... jauti, kaip ir mano siela jaučia, tad pabudavokim sielų bičiulystės seklyčioje, pasidalinkim dvasine duona išeivis su išeiviu. Juk mūsų gimtas lizdas, taip toli... Išeivio sielvartų nesupras nei šios šalies vaikas, nei savas brolis Tėviškės brangia duona misdamas.

Mūsų gyvenimas—savotiška misterija, kurią neišaiškina lūpos, bet žino dvasia. Nuo ilgėsių, nuo išsiblaškymų nuilsime... Patroško širdis. Agitacija, savanaudiškumas, mums įgriso. Mūs siela trokšta poilsio, ne revoliucijų. Karštagalviavimas—mus visai muša iš žmoniškumo. Mes karštagalvių klausydami virstame tik banda, su kuria besąžiniai aria ir akėja. Tad, ar nebūtų už tą viską brangiau, jei mes sujung tume rankas tik, tautybės ir žmoniškumo ryšiais?!

Montrealas šiandie bruzda... Lietuvis nemiega! Ir kur jis pasiryž—ten ves. Ar į Vilnių, ar į Maskvą. Ir gaila, kad Montrealo ne vienas lietuvis gyvena svetimai tėvynei, kurios pats nežino! Jo jausmą įkinkė Stalino dyselys, agitacijų botagai tvoja, gena į nežinias, į lietuviui buvusiam artojui, sunkiai suprantamas "vadų" pelkės.

Šiandien Montreale visokie "Žilieji Juozapai," jie patys nežino, ką daro su liaudimi! Kur ją veda?! Asotis alaus, smagus patrepsėjimas, Stalino rojaus pažadai, tai dar ne viskas! Ne viskas riksmai, riebūs šūkiai, koliojimasis ir visokios "repeticijos" prie keršto ir žmonijos skerdynių! Tas amžiais neišgelbės žmogų! Nesumažins badą ir skurdą, tik neš vis didėjantį žmoniškos moralės griuvimą.

Ne vienas montrealietis pana šių tipų auklėjamas—baigia prarasti žmoniškumą. Prieš sužvejotas nekaltas žuvelęs, uždaromi platesni akiračiai. O jei kuris žvelgia pro mulkintojų tinklą plačiai, tas išbrukamas, fašistuojamas, neigiamas. Tokie vadai—išplėšia moralę, sudarko žmogų. Nes jų kalbose šlykščiausi melai, šmeižimai, užgauliojimai, kerštas ir skersakiavimas. Kito nuomonių Montrealo "juozapininkas" nepagerbs! Jei ne Stalino vergas—tai žūk! Tokie vadai artimo brangiausią turtą—Dievą ir Tautybę išplėšę, dar drįsta tikrus Lietuvos vaikus šaukti "išgamomis"!

Montrealieti Broli, suprask... Ar čia tavo kelias?! Ar vieta ten lietuviui, kur draskoma jo tautos garbė, kur mindžiojama jo tėviškės rūbas?! Ne. Nevieta... Pasibaisėk tako, į kurį rodo revoliucijų ranka... Baisu... Kalnai kūnų nuklota, o vistik barbarų nagai nenuilsę, kai juodų krunklių snapai, vis trokšta daugiau ir daugiau nekalto kraujo! Ieškokime kelio į taiką, į sugyvenimą. Pabandyk pasukti savo idealų vairą sąžinės vieškeliu! Gana klastų, gana... "Kongresai" ir "Liaudies gynimo " komitetai Montreale sėja tik kerštą! Kad nors viena, be užgauliojimo žmogaus jausmo, čia įeitų paskaita, referatas, kad žmogus ką nors išsineštų iš šių mitingų kilnesnio, dorovingesnio. Kad išmoktų savo idėjai aukotis žmoniško rato pasukimu, bet pertoli jau pasilikus sąžinė... Tad neatstumk, mano siela, tai tavo sąžinės atbudimo rytas! Sugrįšk į Lietuvos tikrų sūnų vieškelį...

Marija Aukštaitė

Ekstra! Ekstra! Ekstra!

AMERIKOS LIETUVIS

Bepartyvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis

PRISIŲSK $2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR

$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI

Pasirenkant iš 42-jų skirtingų rušių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvy" ant 5-to pusl.

Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai

Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠLEISTA

Valgių Gaminimo, Namų Prižiurėjimo Knyga

SU PRIEDU

Kaip Pagamint Vaisių Vynas

Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gaminimui Receptų. Kaina tik $1.00.

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

VIENYBĖ

PATENKINTAS LIETUVA

NEWARK, N. J. — Newarko lietuvių bažnyčios klebonas kun. Ign. Kelmelis, kuris dabar atostogauja Lietuvoje rašo laišką A. S. Treciokui pranešdamas, kad savo kelione, o ypatingai Lietuvos progresu ir tvarka yra labai patenkintas ir apgailestauja, kad negali Lietuvoje pasilikti ilgesniam laikui. Grįžta laivu NORMANDIE ir rugsėjo 12 d. atplauks į New Yorką. Žada parvažiavęs papasakoti daug linksmų ir malonių žinių iš Lietuvos gyvenimo. Prašo pasveikinti visus newarkiečius, o ypatingai savo parapijonis. Kun. Kelmelis yra geras pavyzdys kitiems.

T.

ATVYKSTA IŠ LIETUVOS

Pranešame, kad laivu "Kungsholm" išplaukiančiu iš Goteborgo uoto rugsėjo 1 d. ir laivu "Marieholm" iš Klaipėdos rugpiūčio 30 d. plauks šie lietuviai keleiviai:

1. Lazdauskas Julia, Akville, Conn.
2. Vaičaitis Juzepha, Waterbury, Conn.
3. Stičkus Tessie, Newark, N. J.
4. Zagursky-Siemanis Agota, Shenandoah, Pa.
5. Paliulis Peter
6. Gedminas Felinis,
7. Mickevičienė Anna, Bayonne, N. J.
8. Milash Eleonora, Chicaco, Ill.
9. Matulis Joseph, Philadelphia, Pa.
10. Budreck Katie.
11. Butkienė Franciška,
12. Mątusevičienė Uršulė,
13. Klimas Paulina, sūnus Richard, Chicago, Ill.
14. Rakašius Mary, Cicero, Ill.
15. Masiulis Joseph, Chicago, Ill.
16. Welička Stanley, Sophia and Bernice, Chicago.
17. Beacon Albert, sport.
18. Delbock Walter,
19. Žemgulis Frances, Chicago, Ill.
20. Juozaitis Mary ir Marg
21. Rimkevičiūtė Marijona
22. Machionis Leon, sport.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

NEWARK, N. J. — VVS Newarko skyriaus visų narių susirinkimas įvyksta ketvirtadienio vakare 8 val., rugsėjo 8 d., Lietuvių Šv. Jurgio drjos salėje, Newark, N. J.

Bus kalbama apie spalių 9 d. minėjimą ir kitais reikalais pasitarimas. Prašomi visi nariai būtinai dalyvauti.

A. S. Trečiokas, Sekr.

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĘ

MINIOS ŽMONIŲ SUTIKO KARDINOLO KŪNĄ

Rugsėjo 5 d. 15-kos tūkstančių minia žmonių ant 5 Avenues, New Yorke, ištisomis eilėmis sutiko kardinolo Hayes kūną, kuris įneštas į Šv. Patrick's katedrą.

Ne vien katalikai velionio Hayes kūną sutiko. Buvo įvairi didžiausia žmonių minia, kuri atitinkamai pagerbė jo kūną.

Kardinolas Hayes gimęs 452 Madison Ave., savo rezidencijoje, uzpakalyje katedros. Jo kūnas labai iškilmingai įneštas į katedrą ir iškeltas aukštame katafalke. Karstas apkrautas gėlėmis ir vainikais. Kūnas čia išbus iki penktadienio ir bus palaidotas su iškilmingomis pontifikalinėmis mišiomis altoriaus preskriptoje.

321 MIRĖ DARBO DIENOS ŠVENTĖJE

Paskutinėmis surinktomis žiniomis per Darbo Dienos šventę Amerikoje 321 žmogus prara do savo gyvybes.

225 užmušta automobilių susidūrimuose. Jų skaičiuje daugiausia buvo užmušta 26 Ohio valstybėje. New Yorko valstybėje 21. Californijos ir Michigan valstybėse po 25. New Yorko valstybėje 17 žmonių prarado gyvybes nesilaikydami trafiko nustatytų taisyklių.

Pernai metais per Darbo Dieną žuvo 391 asmuo. Taigi, pasirodo, kad šieji metai atėmė mažiau gyvybių.

DĖMESIS SPORTO MĖGĖJAMS

Visi lietuviai jaunuoliai nežiūrint politinių įsitikinimų, kurie mėgstate sporto šaką futbolą (soccer) esate kviečiami atsilankyti į steigiamą generalinį futbolo klubo susirinkimą, kuris įvyks š. m. rugsėjo mėn. 9 d. 8 val. vak. Piliečių Klube, 280 Union Ave., Brooklyne.

Susirinkime bus tariamasi apie futbolo komandos įsteigimą ir veiklą šio rudens sezone. Yra daugelis jaunuolių, kurie to je sporto šakoje yra anksčiau dalyvavę vieni Lietuvoje, kiti kitur. Todėl dabar sujunkime jėgas sporto labui.

Steigėjai

D.-G. LITUANIKOS KLUBO SUSIRINKIMAS

D-G. Lituanicos klubo nariai privalo atsilankyti į pirmutinį klubo susirinkimą šį ketvirtadienį, rugsėjo 8 d. 1938. Tautininkų Klube 35 Stagg St. Visi dalyvauja punktualiai 7:30 val. vak. Narių dalyvavimas būtinas.

Pirm. B. Mockus

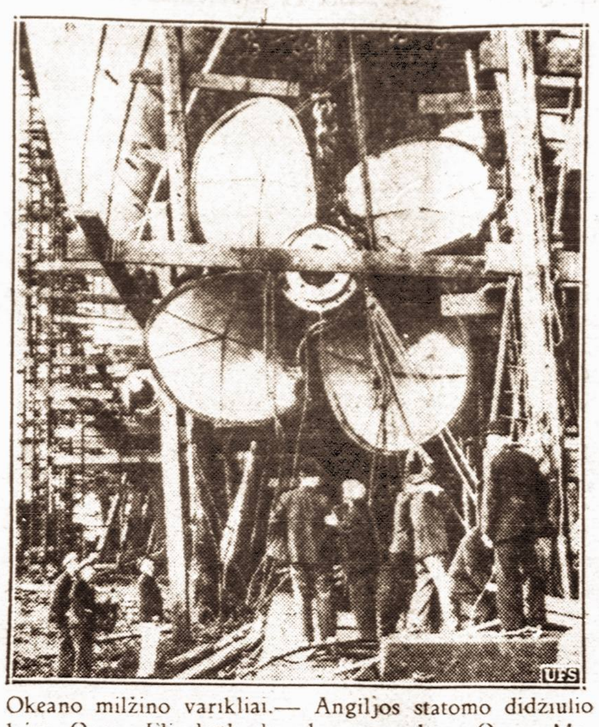

Okeano milžino varikliai.— Angiljos statomo didžiulio laivo Queen Elizabeth, kur bus sesuo laivo Queen Mary, jau dedami varikliai. Laivas pradės kursuoti kitais metais.

TAUTININKŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Vasaros sezonui pasibaigus, prasidės įvairių draugijų veikimas. Tautininkų Klubas yra vienas iš tų, kuris mano pradėti dirbti. Todėl vasaros laikotarpiui pasibaigus, šį penktadienio vakarą. Tautininkų Klubo buveinėj, 35 Stagg Street, įvyks T. Klubo mėnesinis susirinkimas. Visi nariai prašomi į laiką ateiti, nes bus daugel svarbių reikalų aptarti.

T. Klubo Valdyba

PIKNIKAS GERAI PAVYKO

UNION CITY, N. J. — New Jersey Lietuvių Radijo Valandos pirmas piknikas įvykęs rugsėjo 4 d., kuriame dalyvavo apie 2.000 žmonių, visais atžvilgiais labai gerai pavyko. Rengėjai ir dalyviai labai patenkinti. Kalbas pasakė svetys iš Lietuvos Maj. S. Narušis, adv. C. F. Paulauskas, A. S. Trečiokas ir kiti. Kalbų ir dainų programa vedė radijo rėmėjų komiteto pirm. S. F. Gudas.

Prašo nepirkti prekių

Kinijos vyriausybė kreipėsi į didžiąsias valstybes nepirkti pigiųjų gamybos prekių iš Japonijos.

Kinija protestuodama prieš neteisėtą Japonijos užpuolimą gyventojams ir krautuvininkams įsakyta Japonijos prekes ir gaminius sunaikinti.

Rooseveltas statė klausimą

Prezidentas Rooseveltas liberalų demokratų partijos sureng tose kalbose, Maryland'e, savo kalboje prezidentas klausė reikalingumo ūkininkų ir darbininkų susivienijimo.

SKAITYKITE VIENYBĘ

VIENYBĖ — seniausias ir geriausias lietuvių laikraštis Amerikoje, einantis 52 metus ir antrus metus populiariu dienraščiu. Leidžia Lietuvių Spaudos B-vė.

VIENYBĖ nagrinėja Amerikos lietuvių gyvenimą, kultūrą, mokslą, gina tautinius reikalus, kovoja su nutautėjimu, nagrinėja lietuvių jaunuolių gyvenimą (tam leidžia anglų kalba puslapį), nagrinėja moterų reikalus ir gyvenimą. Plačiai rašo apie Amerikos lietuvių kolonijų veikimą. Suteikia žinių iš Lietuvos ir plačiai apie Lietuvą rašo. Sprendžia politikos ir kultūrinius klausimus ir patiekia vėliausias pasaulines žinias su paveikslais.

VIENYBĖS dienraščio skaitytojai, pasinaudodami lengvata, prašomi savo gimi-

Užsieniuose prenumerata metams $7.00, pusei metų $3.75, 3 mėnesiams $2.00. — Jungt. Amerikos Valstybėse ir Kanadoje metams $5.00 — pusei metų $2.75. giant pašto persiuntimo išlaidas — 2 dolerius metams. nėms ir pažįstamiems Vilniaus krašte gyvenantiems už sakyti Vienybę tik paden-

Adresuokite: VIENYBĖ, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PASKUTINĖS BROOKLYNO NUOTRUPOS

Matai, žmogau, kas kartais gyvenime stojasi — mūsų juodų arimų Tėvynės Jurgiai įsisėdę į vežimo ratus vyksta į C. Island, kad įlindus į Pusę Mėnulio "clemsų" pavalgyti...

—o—

Kartais anaunceris elektr..r... ra tiek pradeda purtyti, kad spyrę menedžeriui į koją, išvažiuoja ieškoti meilių...

—o—

Vienybę užpuolė "zuikiai". Geros valios žmonės prašomi atnešti kopūstų lukštų...

—o—

"Oro bangos" pagedus orui, nuslydo ant "griešnos žemelės"..

—o—

OIC prezidentas bandęs sustabdyti L. S. ekspresą, pradės vėl dainuoti už 5...

—o—

"Palociaus mažiukas" Starr gatvės majoras, atostogavęs 20 metų grįžęs darban, gavo paaukštinimą į vieno stryto "star šus". Dirba 1 val. į dieną. Šeštadieniais pusė dienos. Sakė, dabar WPU.. darbą dirbu...

—o—

"Clevelando Pete" progresuoja — iš Ridgewoodo "masterio ceremonijų" perėjo pas "susaidę" į Wood Side Long Island.. ceremonijalu...

—o—

Daug "zbitkų" yra sviete. Kartais perkūnas trenkia vidury žiemos... Paprastai katės siunta "morčiuj", bet "Charley Kameradas" siunta septembery..

—o—

Žmonės paprastai sekmadienį ilsisi. Brooklyniečiai daro atvirkščiai. Jie sekmadieniais daugiau nuvargsta.

—o—

Grįžo jaunos dienos senbernėliui... Serenadas palangėje traukia, lyg pavasarį zylė. Įspėkite kas toks?

—o—

Buvęs "pašiūrės" narys — du krūminiai dantys — laukia grįžtančio lietuviško Mickey Maus iš Kauno... Pasitiks su duona ir druska...

—o—

"Oro bangos" išpūtė visą orą — pritrūkęs — pasitraukė nuo oro.

—o—

Du krūminiai tarp jų cigaras — wha a life! — Spėkite kas?

—o—

La Guardia grąžino apyvarton valstybinę...

—o—

Muzikai, kurių rankos dreba ir dainininkai prarėkę gerkles rašykitės į OIC... kas bus... Norintieji, kreipkitės tel. oo.

Harry

IEŠKO DARBO

PAIEŠKAU darbo prie namų ruošos. Jei yra kam reikalinga namų darbininkė prašau kreiptis šiuo adresu:
MRS. M. JACOBS
36 Hartford Ave., New Britain, Conn.

APLANKIUS N. BRITAN'Ą

Puikus šeštadienio oras suviliojo ne tik senus amerikonus, bet ir kai kuriuos jaunuosius ateivius. Pasitaręs su broliu Antanu Armanavičium sesute Onute ir "dėdė Adomu" (dėdė Adomas šiuo vardu buvo pakrištytas vienybiečiams važiuojant į Phila VIENYBĖS pikniką, už jo gerą ir nenuilstamą dainavimą) Jakulevičium, patraukėm Conn. valstybės link į New Britainą.

Ko žmogus neišsigalvoji gyvendamas šiam "griešnam sviete". Neužtenka, kad gali pakvėpuoti tyru oru — nori nuvažiuoti dar į kitas kolonijas, manydamas, kad ten oras "čystesnis".

Nuvažiavę į New Britaną, aplankėme Antaną ir Joną Žemaičius ir J. Pelkevičių o Justinas Plačauskas su Juozu Mežlaiškiu sužinoję, kad yra brooklyniečių, pats aplankė mus, kad pasikalbėti ir pasidalinti didžiojo New Yorko lietuvių kolonijos įspūdžiais, nes 18 metų kaip nesimatę.

Matyt, tarp newbritaniečių yra tikra tautybės meilė. Už ką gražiai priėmė, visiems širdingai ačiu.

J. Jakulevičius

GRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Pereitą penktadienį p. Ona Stepanauskienė, kurį visą vasarą su p. Strumskiene vasarojo Mastic Beach, L. I. grįžo į Scranton, Pa. Parsivežti buvo atvykęs p. Stepanauskas su p. J. Balsiečiu.

Strumskienė irgi grįžo ir bus per du mėnesiu Monopoly, nes Strumskis grįžo į miesto darbą užbaigimui 20 metų tarnybos kad galėtų legalizuoti pensiją.

MIRĖ

Jonas Butkus 60 metų amžiaus, 200 Broadway. Mirė rugp. 4 d. Kūnas pašarvotas graboriaus S. Aromiskio koplyčioj. Laidos rugs. 7 d. iš Angelų Karalienės bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Laidotuvių apeigom rūpinasi graborius S. Aromiskis.

JERSEY CITY, N. J. — Čia ir apylinkėje gerai žinoma Nelė Kačergienė, mirė 1938 m. rugpiūčio 28 d. Secaucus, N. J. ligoninėje. Buvo pašarvota savo duktės Onos Matulevičienės namuose Jersey City, N. J. Palaidota iš lietuvių parapijos šv. Onos bažnyčios į šv. Vardo kapines, Jersey City, N. J. rugpiūčio 31 d.

Laidotuvėse patarnavo Mikolas Akialis, Jr., laidotuvių direktorius iš Newark, N. J.

T.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn. N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS UGNYJE

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

59.—Dikas ir Yvonė, eidami su savo grobikais, pastebėjo, kad takas eina vis aukštyn ir aukštyn. Toliau jie pamatė ir kalnus. Yvonė sudrebėjo, nes ji girdėjo besikalbančius laukinius, kad tuose kalnuose bus jų šventovės vieta. Ten jie darys vietos šventinimo apeigas ir aukos Diko kraują savo dievui.

Vienas laukinis vardu Blk, kuris surado tą tinkamą šventovei vietą, dabar vedė visus stačiu tarpkalniu į kalnus. Čia jau nebuvo jokių medžių. Krūmai irgi buvo vos kai kur. Aplinkui buvo tik tušti akmenynai. Net žolių čia neaugo. Pliki akmenys blizgėjo po karštais saulės spinduliais.

"Ką dabar darys Dokas,"—rūpinosi Yvonė.—"Jis jau negalės sekti paskui mus; jis negalės gelbėti Diko, nelaimingo Diko!" Dikas bandė ją raminti:—"O, narsusis Dokas suras kaip mus išlaisvinti, jis gana gudrus." Nors Dikas taip kalbėjo, bet jis pats jau netikėjo, kad dabar galės ką nors veikti Dokas.

Sekdamas būrį Dokas irgi išėjo iš džiunglių ir atsidūrė atviroje vietoje. Nors kai kur buvo medžių ir krūmokšlių, bet jų buvo permažai, kad tinkamai pasislėpti nuo gudrių laukinių. Jam teks dabar sekti atvirai, negalint apsisaugoti nuo pavojaus būti pamatytu. O kai jį pamatys—bus blogai!

žiūrėkite Kas bus toliau — kitame Vienybės numeryje —